

## 'İSTANBUL SANAYİ ODASI TÜRKİYE VE İSTANBUL PMI İMALAT SANAYİ RAPORLARI' AÇIKLANDI

# Türkiye sanayisi bozulma sinyali verdi

**İSTANBUL Sanayi Odası (ISO)**, sektörün faaliyet koşullarının ölçülmesine yönelik en hızlı ve güvenilir öncü gösterge olan Türkiye PMI (Satın Alma Yöneticileri Endeksi) İmalat Sanayi Raporu için Markit Financial Information Services ile işbirliği anlaşması imzaladı. Dünyanın 30'u aşkın ülkesinde PMI verilerini açıklayan Markit ile Türkiye'de 3 yıl için işbirliği yapan **ISO**, anlaşma kapsamında her ayın ilk günü "**İstanbul Sanayi Odası**, Türkiye PMI İmalat Sanayi Raporu" adı ile verileri açıklayacak. İşbirliği ile ayrıca Türkiye'de bir ilke de imza atılarak **İstanbul Sanayi Odası**, İstanbul PMI İmalat Sanayi Raporu da açıklanacak. Konuya ilişkin işbirliği anlaşması **ISO** Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan** ve Markit Direktörü Richard Willis tarafından imzalandı. **ISO** Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**, konu ile ilgili yapılan basın toplantısı ve işbirliği protokolü imza töreninde, "İşbirliği, **ISO**'nun Türkiye'nin teknoloji



ve katma değer üreten bilgi toplumu olma çabasına önemli bir katkıdır" diye konuştu.

### TÜRKİYE SANAYİSİ İNİŞTE İSTANBUL ÇIKIŞTA

**ISO** Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**, işbirliği anlaşması sonrası Türkiye ve İstanbul PMI anketlerinin Ağustos 2015 ayı sonuçlarını açıkladı. PMI'nın 50'den büyük olmasının sektör faaliyet performansında iyileşmeye, küçük olmasının ise bozulmaya işaret et-

tiğini hatırlatan Bahçivan, şu açıklamayı yaptı: **İstanbul Sanayi Odası** Türkiye İmalat PMI verisi, temmuz ayında 50.1 olarak gerçekleştikten sonra ağustos ayında 0.8 puanlık düşüşle 49.3'e gerileyerek imalat sanayi faaliyet koşullarında önceki aya göre bir bozulma sinyali verdi. **İstanbul Sanayi Odası** İstanbul İmalat PMI verisi ise, temmuzda 46.3 olarak gerçekleştikten sonra ağustosta 48.5'e yükseldi. İstanbul imalat sanayisinin faaliyet koşullarında yaşanan bozulma kısmen hız kesti.



TİM verilerine göre ağustos ayında ihracat geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 4.9 azaldı. 2015'te toplam ihracattaki gerileme ise yüzde 8.9'u buldu

# ihracatta gerileme devri

Türkiye ekonomisinin 2012 yılından bu yana içine girdiği düşük büyüme performansı 2015 yılında da sürüyor. Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) verilerine göre ağustos ayında ihracat geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 4.9 düşüşle 10 milyar 482 milyon dolar oldu. İhracat bu yılın ilk sekiz aylık döneminde geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 8.9 gerileyerek 95 milyar 135 milyon dolar olurken, son 12 aylık süreçte de yüzde 5.7 azalışla 147 milyar 947 milyon dolar olarak gerçekleşti.

## İlk sırada Almanya

Ağustos ayında en fazla ihracat yapılan ilk beş ülke sırasıyla; 1 milyar 11 milyon dolar ile Almanya, 709 milyon dolar ile İngiltere, 685 milyon dolar ile Irak, 509 milyon dolar ile ABD ve 463 milyon dolar ile Fransa oldu. En fazla ihracat gerçekleştirilen ilk 30 ülke arasında, en yüksek ihracat artışı yüzde 223 ile Ürdün'e yapıldı. Diğer yandan Libya'ya ihracat yüzde 80, Fas'a ihracat yüzde 18, İspanya'ya ihracat yüzde 10, Irak'a ihracat

yüzde 9 artış gösterdi. Avrupa Birliği ve eski Sovyet blokunda yer alan ülkelere yapılan ihracat yüzde 5 düşüş kaydetti.

## 'Dövizle oynamayın, iş yapın'

Ihracat verilerinin yanı sıra gündemle ilgili değerlendirmelerde bulunan TİM Başkanı Büyükeksi, "İçeride döviz kurlarında ciddi bir dalgalanma ile karşı karşıyayız. Buna ek olarak avro/dolar paritesindeki ani düşüş, ihracatçılarımız için büyük sıkıntılara sebep oldu. Ortalama avro/dolar paritesi ilk 8 ayda geçen seneye göre yüzde 18.3 geriledi. Bu gerilemenin ihracatımıza faturası ise ilk sekiz ayda toplam 8,9 milyar dolar oldu. İhracatçılarımızın kur risklerini hedge etmeleri (zarardan korunmaları) gerektiğine bir kez daha dikkat çekmek istiyorum" diye konuştu. Son dönemdeki döviz artışı üzerinden ihracatçıları uyaran Büyükeksi, "İhracatçı yaptığı işten kar elde etmeyi düşünsün. Spekülatif döviz hareketlerinden kâr elde etmeyi düşünmesin. Bu ihracatçıların işi değil" dedi.

## Sanayide bozulma sinyali

**İSTANBUL Sanayi Odası**, sanayi sektörünün faaliyet koşullarını ölçen gösterge olan Satın Alma Yöneticileri Endeksi'ni (PMI) açıkladı. Buna göre temmuz ayında 50,1 olarak gerçekleşen PMI, ağustos ayında 0,8 puanlık düşüşle 49,3'e geriledi. PMI'nin 50'den düşük çıkması, imalat sanayi faaliyet koşullarında bozulmaya işaret etti. **İstanbul Sanayi Odası** İstanbul İmalat PMI verisi ise, temmuzda 46,3 olarak gerçekleştiikten sonra ağustosta 48,5'e yükseldi. İstanbul imalat sanayinin faaliyet koşullarında yaşanan bozulma kısmen hız kesmiş oldu. PMI, firmaların satın alma ve tedarik yöneticileri yetkililerinden alınan eğilim anketlerine dayanılarak hesaplanıyor. PMI'nin 50'den büyük olması sektör faaliyet performansında iyileşmeye, küçük olması ise bozulmaya işaret ediyor.



# Kur ve belirsizlikle ekonomisi zayıflıyor

ISO'nun imalat PMI endeksine göre zayıf talep ve siyasi belirsizlikle siparişler ve istihdam azaldı, imalat daraldı. Uluslararası kuruluşlardan uyarılar sürüyor

**I**stanbul Sanayi Odası'nın (ISO) açıkladığı Türkiye imalat sanayi satın alma yöneticisi endeksi (PMI), ağustos ayında 0.8 puanlık düşüşle 49.3'e gerileyerek imalat sanayinde bozulma sinyali verdi. Yeni siparişler azalmaya devam ederken fabrika çıkışlarında iki ay üst üste genel anlamda bir değişiklik olmadı. Firmalar bu nedenle ikinci kez istihdamda kesintiye gitti. Liranın zayıflamasına bağlı olarak ise yeni ihracat siparişlerinde hafif artışa rağmen yeni işlerde genel anlamda düşüş gözlemlendi.

Türkiye PMI değeri yılın ilk sekiz ayında altıncı kez 50'nin altında çıktı. Bu da imalatçıların ticaret koşullarının kötüleştiğine işaret ediyor. İmalatçılar tarafından alınan yeni siparişler de üst üste sekizinci kez düştü. Şirketler durgun piyasa koşullarına ve siyasi belirsizliğe dikkat çekti.

## Maliyet baskısı

İmalatçılar son bir buçuk yıl boyunca girdi fiyatlarında en güçlü enflasyonist baskı ile karşılaştı. Girdi stokları ise son yedi ayın en yüksek hızında daralma gösterdi. Girdi fiyatları ağustosta keskin bir yükselişe 18 ayın zirvesine çıkarken, anket katılımcılarına göre, artan maliyet baskısının ana nedeni Türk Lirası'ndaki değer kaybı oldu.

## Küresel büyüme yavaşlayacak

**U**luslararası Para Fonu (IMF) Başkanı Christine Lagarde, gelişmiş ekonomilerde beklenenden daha yavaş toparlanma ve gelişen ülkelerde ekonomik yavaşlama görülmesinden dolayı küresel ekonomik



Christine Lagarde

büyümenin beklentilerinin altında kalacağını söyledi. Lagarde

de, küresel ekonomik büyümenin temmuzda yaptıkları yüzde 3.3 tahmininin altında olmasını beklendiklerini söyledi. Endonezya'ya gerçekleştirdiği iki günlük ziyaret sırasında konuşan Lagarde, Endonezya gibi bazı gelişen ekonomilerin Çin'deki yavaşlama, sıkılaşan küresel mali koşullar ve ABD'de faiz artış ihtimali gibi olayların etkileri konusunda 'tetikte' olması gerektiğini belirtti.

## Borç uyarısı

Öte yandan Fransız ekonomi gazetesi "Les Echos" nun araştırmasına

göre, özellikle enflasyonun yüksek olduğu Türkiye gibi ülkelerde yüksek borç oranı daha da kritik bir önem arz ediyor. Bu kaygı ve gerilimin başlıca nedeni ise, gelişen ülkelerin aşırı borçlanmış olmaları. Uzmanlara göre, özellikle Türkiye gibi enflasyonun önemli olduğu ülkelerde özel sektörün kısa vadeli borçları, krediye erişimin kesilmesi halinde, ciddi sıkıntılar yaratabilir. Türkiye'nin özelinde, siyasi gerilim, erken seçimin siyasi arenadaki tikanıklığı çözme olasılığının düşük olması da yatırımcıları kaygılandıran unsurlar.

İstanbul İmalat PMI verisi ise, temmuzda 46.3 olarak gerçekleştiikten sonra ağustosta 48.5'e yükseldi. İstanbul imalat sanayisinin faaliyet koşullarında yaşanan bozulma kısmen hız kesti.

Ancak veri ağustosta 48.5 ile sektörde daralmanın güç kaybederek sürdüğünü gösterdi. Türkiye'nin en büyük kentinde imalat sektörünün

nabzını 2006 başına kadar tutan endeksin tarihsel ortalaması 50.7 olurken, sene başından bu yana 50'nin altında seyrettiği görülüyor.

İstanbul imalat sanayisinin aldığı yeni siparişlere bakıldığında yıl başından bu yana süregelen daralmanın devam ettiği görülüyor. Yeni siparişler alt endeksi temmuzdaki 44.9 düzeyinden 48.8'e yük-

selmesine karşılık daralmanın sürdüğüne işaret etti. Şirketler zayıf talep ve siyasi belirsizliğin siparişlerde baskı yarattığını belirtti.

Yeni ihracat siparişlerindeki daralma ise dokuzuncu ayına girerken, bir önceki ayki 48 düzeyinden 49.2'ye yükselen alt endeks daralmanın gücünü yitirdiğine işaret etti. ● Ekonomi Servisi

## TÜRKİYE'YE NOT UYARISI

Morgan Stanley, hükümetin aralık ayına kadar kurulmaması durumunda, Moody's'in Türkiye'nin notunu düşürebileceğini belirtti. bloombergHT'nin haberine göre, İstanbul'da Morgan Stanley analisti Ercan Ergüzel, 31 Ağustos tarihli e-posta raporunda, "Türkiye'nin Nisan 2014'ten beri negatif izlemeye tutulduğu dikkate alındığında, eğer 4 Aralık'taki gözden geçirmeye kadar, hükümet kurulması yönünde somut bir gelişme olmazsa, Moody's Türkiye'nin notunu düşürebilir" dedi.

Siyasi belirsizliğin özellikle döviz piyasasında olmak üzere, finans piyasalarında etkisinin görüldüğü belirtilen raporda, TL'deki değer kaybı dördüncü çeyrekte muhtemelen enflasyon görünümüne hasar verecekti" denildi.

Morgan Stanley, Türkiye'nin 2015 GSYH büyüme tahminini yüzde 3'ten yüzde 2'ye düşürdü ve yılsonu TÜFE tahminini yüzde 7.6'dan yüzde 8'e çıkardı.



**ISO** YENİ ENDEKSİ BAŞLATTI

# PMI verisi, sanayide bozulmaya işaret ediyor

**İstanbul Sanayi Odası**'nın (**İSO**) ilkini dün açıkladığı Türkiye İmalat PMI (Satın Alma Yöneticileri Endeksi) verisi ağustosta bir önceki aya göre 0.8 puan düşerek 49.3'e indi. Endekste gerileme imalat sanayiinde "bozulma sinyali" olarak yorum-

landı. Dünyanın 30'u aşkın ülkesinde PMI verilerini açıklayan Markit ile Türkiye'de üç yıl için işbirliği yapan **İSO**, anlaşma kapsamında her ayın ilk günü "**İstanbul Sanayi Odası**, Türkiye PMI İmalat Sanayi Raporu" adı ile verileri açıklayacak. /02



# İmalat sanayiinde bozulma

**İstanbul Sanayi Odası'nın** ilkini dün açıkladığı Türkiye İmalat PMI verisi ağustosta temmuzu göre 0.8 puan düşerek 49.3'e indi. Verideki gerileme, "bozulma sinyali" şeklinde yorumlandı.

SERCAN AKINCI - İSTANBUL

**İstanbul Sanayi Odası (İSO)** Türkiye İmalat PMI'yi, temmuz ayında 50,1 olarak gerçekleştikten sonra ağustos ayında 0,8 puanlık düşüşle 49,3'e gerileyerek imalat sanayinde bozulma sinyali verdi. Temmuzda 46,3 olarak gerçekleştikten sonra ağustosta 48,5'e yükselen **İstanbul Sanayi Odası** İstanbul İmalat PMI'yi, İstanbul imalat sanayinin faaliyet koşullarında yaşanan bozulmanın sürmesine karşın kısmen hız kestiğini gösterdi. Endeks 50 baz puan üstünden açıklanıyor.

**İstanbul Sanayi Odası (İSO)**, sektörün faaliyet koşullarının ölçülmesine yönelik en hızlı ve güvenilir öncü gösterge olan Türkiye PMI (Satın Alma Yöneticileri Endeksi) İmalat Sanayi Raporu için Markit Financial Information Services ile işbirliği anlaşması imzaladı. Dünyanın 30'u aşkın ülkesinde PMI verilerini açıklayan Markit ile Türkiye'de üç yıl için işbirliği yapan **İSO**, anlaşma kapsamında her ayın ilk günü "**İstanbul Sanayi Odası**, Türkiye PMI İmalat Sanayi Raporu" adı ile verileri açıklayacak. İşbirliği ile ayrıca Türkiye'de bir ilke de imza atılarak **İstanbul Sanayi Odası**, İstanbul PMI İmalat Sanayi Raporu da açıklanacak.

Konuya ilişkin işbirliği anlaşması **İSO** Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan** ve Markit Direktörü Richard Willis tarafından imzalandı. **İSO** Yönetim Kurulu Başkan



## PMI GÜNCELE EN YAKIN HIZA SAHİP

PMI'nin firmaların satın alma ve tedarik yöneticileri yetkililerinden alınan eğilim anketlerine dayanılarak hesaplandığı bilgisini veren **İSO Başkanı Bahçivan**, "PMI, üretimdeki iniş çıkışların büyüklüğüne ilişkin kesin sayısal veriler sunmamasına rağmen, büyüme oranı ile de kayda değer bir karşılıklı bağlantı gösteriyor ve iki ay sonra yayınlanacak olan Sanayi Üretim Endeksi değişimine ilişkin oldukça güvenilir bir ipucu sunuyor. Sanayi üretimi ekonomik büyümenin, PMI ise sanayi üretiminin öncü göstergesi olduğu için ekonomik büyümenin yönünü görme konusunda PMI verilerinin takibi

son derece güvenilir bir referans olarak kabul ediliyor" dedi. Bahçivan, ABD, İngiltere, Almanya ve Japonya gibi 30'u aşkın ülkede ekonominin nabzını en güvenilir şekilde ölçen endeksler yayımlayan Markit'in ilk şehir endeksi olan **İstanbul Sanayi Odası** İstanbul İmalat PMI'yi için de, "Ülkemizin milli gelirinin dörtte birini, toplam ihracatının yarıya yakını ve sanayi üretiminin de yüzde 40'a yakını gerçekleştiren amiral gemi İstanbul'un sanayi üretimindeki iştahını diri tutmayı, kentimizin sanayi üretiminin merkezi olma niteliğinin korunmasını ve geliştirilmesini ülke ekonomisi için hayati buluyoruz" diye konuştu.

kamı **Erdal Bahçivan**, konu ile ilgili yapılan basın toplantısı ve işbirliği protokolü imza töreninde, "İşbirliği, **İSO**'nun Türkiye'nin teknoloji ve katma değer üreten bilgi toplumu olma çabasına önemli bir katkıdır. PMI Türkiye ve İstanbul

bul endeksleri, imalat sanayi ve genel ekonomik büyüme performansı hakkında kaliteli, hızlı, taze ve güvenilir bilgi sunarak hem Türkiye genelinde ekonomik aktörlerin, hem de özel olarak İstanbul sanayisinin **İSO**'nun stratejik kararları

ni daha hızlı ve sağlıklı almalarına önemli bir destek sağlayacak" dedi.

## Rapor Euro Bölgesi için de fikir verecek

**Erdal Bahçivan**, işbirliği anlaşması sonrası Türkiye ve İstanbul PMI anketlerinin ağustos sonuçlarını açıkladı. PMI'nin 50'den büyük olmasının sektör faaliyet performansında iyileşmeye, küçük olmasının ise bozulmaya işaret ettiğini hatırlatan Bahçivan, şu açıklamayı yaptı: "**İstanbul Sanayi Odası** Türkiye İmalat PMI verisi, temmuzda 50,1 olarak gerçekleştikten sonra ağustos ayında 0,8 puanlık düşüşle 49,3'e gerileyerek imalat sanayi faaliyet koşullarında önceki aya göre bir bozulma sinyali verdi. **İstanbul Sanayi Odası** İstanbul İmalat PMI verisi ise, temmuzda 46,3 olarak gerçekleştikten sonra ağustosta 48,5'e yükseldi. İstanbul imalat sanayinin faaliyet koşullarında yaşanan bozulma kısmen hız kesti."

Markit Direktörü Richard Willis, PMI incelemesinin önce ülkelerin merkez bankaları tarafından GSYİH'yi incelemek için tasarlandığını belirterek şunları söyledi: "Markit olarak 30 ülkede imalat sanayi yanında inşaat ve perakende sektörlerini de kapsamaya alıyoruz. Dünya genelinde toplamda 22 bin yönetici ile anket çalışması yapıyor ve her ay 55 anket yayınlıyoruz. Rapor, Türkiye ihracatının yüzde 46'sının yapıldığı Euro bölgesindeki durum için de fikir verecek. İstanbul imalat sanayisi, Türkiye'nin en önemli merkezi ve eşsiz bir bilgi kaynağı. Örneğin Londra'nın böyle bir özelliği yok. İstanbul'da ilk ay 105 şirket ile çalıştık ve bilgi talep ettiğimiz kaynakların yüzde 75-80'inden geri bildirim aldık. Şirket sayısının ilerideki aylarda 300'e çıkacağına inanıyoruz."



## Büyüme için kötü sinyal

İmalat sanayi satın alma yöneticisi endeksi (PMI) Ağustos ayında 49.3'e gerileyerek sektörün tekrar ılımlı bir daralmaya girdiğine işaret etti. Yeni siparişlerdeki güçlü olmayan daralma sayesinde üretim bir önceki aya kıyasla aynı kalırken, sektörün istihdamı altı yıldır ikinci defa düşüş kaydetti. Markit tarafından **İstanbul Sanayi Odası** için hazırlanan imalat PMI, Temmuz ayındaki 50.1 düzeyinden 49.3'e gerilerken, bu yılın altı ayında daralmaya işaret eden 50'nin altında bir değer aldı.

Endeksin Ağustos ayı seviyesi bu yılın ortalaması düzeyinde gerçekleşti. Sektörün aldığı yeni siparişler Ağustos'ta art arda sekizinci defa daralma kay-

detti. Yeni siparişler alt endeksi Temmuz ayındaki 49.8 düzeyinden 49.6'ya inerek sipariş hacminde daralmanın zayıf da olsa sürdüğüne işaret etti. Şirketler devam eden siyasi belirsizliğin siparişler üzerinde baskı yarattığını belirttiler. İhracat siparişleri ise TL'nin değer kaybetmesinin verdiği destekle zayıf da olsa artış kaydetti. Yeni ihracat siparişleri alt endeksi Temmuz ayındaki 47.7 düzeyinden Ağustos'ta 50.4'e yükseldi. Sektörün üretimi ise birikmiş işlerdeki gerilemeye rağmen Ağustos'ta art arda ikinci defa yatay seyretti. Üretim alt endeksi Ağustos'ta 49.9 değerini alarak Temmuz ayıyla aynı seviyede kaldı. Sektör imalat kapasitesini yeni siparişlerdeki zayıf seyre göre ayarlamayı sürdürdü.



## Ne kadar üretim o kadar borsa

Küresel piyasalar yine sert sayılabilecek bir satış yedi. Dün hafta başı filan değildi ama Eylül ayının ilk günüydü. Kısa adı PMI olan Satın Alma Yöneticileri Endeksi dünyada arka arkaya açıklandı. Türkiye dahil pozitif gelişme gösteren yani

üretimin artmakta olduğunu yansıtan endeks yoktu. Hemen hemen tümü negatif eğilim içindeydi, yani üretimdeki artışın azalmakta olduğunu gösteriyordu. Nitekim üretime yönelik bu olumsuz gelişme de borsalara yansdı.

■ İlk açıklanan da Çin PMI idi ve yapacağını yaptı. Normal düzeyi 50 diye kabul edilen bu endeksin 50'nin altına düşmesi ekonomideki daralmayı, 50'nin üzerine çıkması büyümeyi yansıtıyor. Çin İmalat Sanayii PMI de ağustos ayında 47.3 değerini alarak son 6.5 yılın en düşük düzeyine indi. Hizmetler sektörü için hesaplanan PMI de 53.8'den 51.5 değerine indi.

■ İmalatta Mart 2009 sonrasının ve hizmet tarafında da son bir yılın en kötü verisinin görülmesi, Çin ekonomisinin üretimden odaklı hızlı daralmasının diğer sektörlerle yayılmakta olduğuna işaret etti.

■ Çin konusunda zaten istem üzerinde olan piyasalar tam da korktukları noktada kötü veri ile karşılaşınca sarsıntı yeniden başladı. Çin borsası Şanghay yüzde 3.28 değer kaybederek günün düşüş perdesini açtı.

■ Korku daha sonra açılan

**Abdurrahman YILDIRIM**

ayildirim@htgazete.com.tr

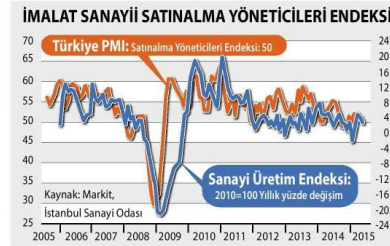


Avrupa borsalarına sıçradı. Üstelik PMI Endeksi Euro Bölgesi'nde 52.3 değerini alarak büyümenin devam etmekte olduğunu göstermesine rağmen Avrupa piyasalarındaki kayıplar yüzde 3-4 düzeyine vardı.

■ Amerika zaten önceki günden haftaya gönülsüz başlamıştı. Burada açıklanan aynı nitelikteki ISM İmalat Endeksi 52.7'den ağustosta 51.1'e gerileyerek Mayıs 2013'ten bu yana en kötü değerini aldı. Bu veri de Amerika'da imalat sanayinde işlerin yavaşlamakta olduğuna işaret ediyor. Bununun ABD borsalarına yansması yüzde 2-3 düşüş yönünde oldu.

■ Eğer bugün yarın piyasaların dikkatini başka yöne çevirecek yeni bir gelişme ortaya çıkmazsa satışların devamı gelebilir ama bunun dozu düşük kalabilir. Ne de olsa piyasalarda sokların ilk etkisi en güçlü olandır. Bu açıdan Çin'in ekonomik yavaşlamasına bağlı yeni bir piyasa kötüleşmesi yaşanacaksa bunun birincisinden daha zayıf olacağı beklenebilir.

■ Küresel piyasaların üretimi odaklanması ve bu alandaki kayıplara negatif tepkiler vermesi doğal. Çünkü ne kadar üretim ve reel faaliyet varsa, ne kadar büyüme oluyorsa, reel tarafı temsil eden menkul kıymetlerde de o kadar değerlendirme veya değer kaybı olabiliyor. **Sonuçta üretim yoksa hiçbir şey yoktur.**



## Sanayi girdilerine kur artışı darbesi

Türkiye PMI (Satın Alma Yöneticileri) Endeksi de temmuzda 50.1'den ağustosta 49.3'e düşerek imalat sektörü faaliyetlerinin daralmaya doğru gittiğini gösterdi. İstanbul Sanayi Odası tarafından ilki yayımlanan Türkiye PMI'yi Markit Economics hazırlıyor, veri 2006 yılına kadar geriye gidiyor. Bunun bir grafiği yukarıdaki sanayi üretimi ile birlikte yer alıyor. 50 değerinin üzeri büyümeyi, altı daralmayı ifade ediyor.

■ Endeksin ağustos verisi bize sanayinin girdi fiyatlarında sıçrama olduğunu söylüyor. Bunun ana nedeni ise döviz kurundaki artış.

■ Üretim ise ağustosta pek değişmedi ve duraklamaya devam etti. Bu da ağustos ayı sanayi üretiminin temmuza göre reel olarak pek

değişmeyeceğine işaret ediyor. Temmuz ayı sanayi üretimi 8 Eylül Salı günü açıklanacak.

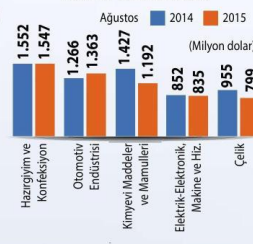
■ Markit Kıdemli Ekonomisti Trevor Balchin'in Türkiye İmalat PMI için değerlendirmesi şöyle: "Temmuz ayında istikrar kazanma sinyalleri veren imalat sanayii ağustosta yeniden daralmaya döndü. Yeni siparişlerdeki gerileme iç piyasalardan kaynaklanırken, zayıflayan Türk Lirası'nın katkısıyla ihracat hız kazandı. Bununla birlikte yeni ihracat imkânları çok küçük oranlı arttı. Hem yeni işler hem üretim 2015 boyunca henüz hiçbir ayda büyüme göstermedi. Ağustosta istihdamda hafif bir düşüş yaşanırken, girdi fiyatları son 1.5 yılın en güçlü enflasyonist baskısıyla karşılaştı."



# İhracata 3 liralık dolar bile yetmedi

**Paritenin faturası 9 MİLYAR DOLAR**  
TİM Başkanı Mehmet Büyükekşi, "Her ne kadar son günlerde toparlansa da ortalama Euro/dolar paritesi ilk 8 ayda geçen seneye göre yüzde 18.3 geriledi. Bu gerilemenin ihracatımıza faturası ise ilk sekiz ayda toplam 8.9 milyar dolar oldu" dedi.

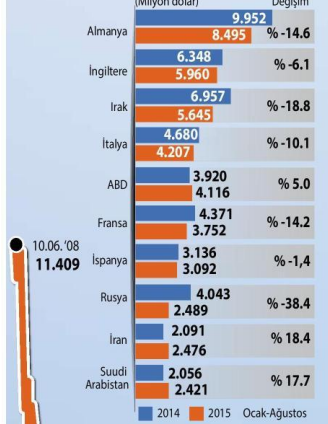
## LOKOMOTİF SEKTÖRLERDE KAYIP SÜRÜYOR



## AB'YE İHRACAT YÜZDE 4.6 DÜŞTÜ



## RUSYA'YA İHRACAT 8 AYDA YÜZDE 38.4 GERİLEDİ



Ağustos ayında dolar 3 lirayı, Euro ise 3.5 lirayı gördü, ancak ihracat rakamı yüzde 4.9 düşüşle 10.5 milyar dolarda kaldı. Bu gerilemede dünya ticaret hacminin son 6 yılın en kötü dönemine girmesi ve Türkiye'nin komşu ülkelerinde yaşanan sorunlar etkili

**D**olar ağustos ayında 3 lirayı bulsa da dünya ticaret hacminin son 6 yılın en kötü dönemine girmesi ile Türkiye'nin ihracatı geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 4.9 azalışla 10.5 milyar dolara düştü. Dünya ticareti yılın ilk 6 ayında yüzde 21.5 daralma gösterirken dünya ekonomisinin en iyi ölçümlendiği grafiklerden olan ve ülkeler arasındaki taşıma ücretlerini gösteren Baltic Dry Endeksi de ağustos ayında yüzde 26 gerileyerek 2008 krizindeki düzeyine doğru

inmeye başladı. İşte ağustos ayında bu daralmanın Türkiye'nin ihracat pazarları en fazla etkilenen ülkeleri arasında yer aldı. Rusya, Ortadoğu ve Kuzey Afrika ülkelerinin dünya ekonomisindeki daralma nedeniyle düşen emtia fiyatlarından en fazla etkilenen ülkeler olması bu pazarların talebini kısıyor. Diğer yandan en büyük ihracat pazarımız Avrupa ise bir yandan büyüme sorunu ile boğuşurken diğer yandan bu ülkelere Euro bazında yapılan ihracat nedeniyle dolar bazında

gelir azalıyor. Bu durum "Döviz kuru yükselirse ihracat artar" teorisini de ağustosta bosa çıkardı. Doların 3, Euro'nun ise 3.5 lira ile zirvesini bulduğu ağustos ayında ihracat geliri geriledi.

## SADECE OTOMOTİV İHRACATI ARTTI

Ağustos ayında ihracatın lider sektörlerinden sadece otomotivde artış gözlemlendi, hazır giyim ve kimyevi madde ihracatı düştü. Ağustos ayı ihracatında en büyük pay yüzde 14.8 ile hazır giyim ve konfeksiyon, yüzde 13 ile otomotiv endüstrisi, yüzde 11.4 ile kimyevi maddeler sektörünün oldu.



## 'Fırsat kaçmadan İran'a gideceğiz'

Ağustos ayı rakamlarını Akçakoca'da açıklayan Türkiye İhracatçılar Meclisi Başkanı Mehmet Büyükekşi, yeni pazarlara yda dikkat çekerek, "Özellikle İran ile imzalanan P5+1 anlaşması sonrası firmamızın yüzde 63'ü İran'a ihracatımızın olumlu gelişmesini bekliyor. 5-8 Ekim 2015 tarihleri arasında İran'a ticari heyet düzenliyoruz. İran 82 milyonluk nüfusuyla büyük fırsat sunuyor" dedi. Büyükekşi, kurdaki dalgalanmaya da dikkat çekerek "İhracatçılarımız kur risklerini hedge etmeleri gerektiği konusunda uyarıyoruz" ifadesini kullandı.

## 'İhracatta ilk 10 ülkeden 5'i kayıpta'

Ağustosta en fazla ihracat yapılan ilk beş ülke sırasıyla; 1 milyar dolar ile Almanya, 709 milyon dolar ile İngiltere, 685 milyon dolar ile Irak, 509 milyon dolar ile ABD ve 463 milyon dolar ile Fransa oldu. Ancak en çok ihracat yapılan ülkelere Almanya'ya ihracat yüzde 8 ve İngiltere'ye olan ihracat yüzde 2.8 düşerken Irak'a yapılan ihracatın da yüzde 9.3 gerilemesi dikkat çeken gelişmeler oldu.



**İmalat sanayiinde toparlanma**

**İstanbul Sanayi Odası (ISO)** dünyanın 30'u aşan ülkesinde Purchasing Managers PMI verilerini açıklayan Markit Financial Information Services ile yaptığı işbirliği çerçevesinde 4 yıl boyunca yıllık Türkiye ve İstanbul PMI İmalat Sanayii Raporu'nu açıklayacak. Dün ilk defa açıklanan Türkiye PMI İmalat Sanayii Raporu'na göre temmuzda 75 ayın en düşük seviyesine inen ve 46.3 olarak ölçülen PMI ağustos ayında toparlanarak 48.5'e yükseldi. PMI bu yükselişe rağmen daralmaya işaret eden 50'nin altında kalmayı sürdürdü. İstanbul imalat sanayiinin aldığı yeni siparişlere bakıldığında yıl başından bu yana süregelen daralmanın devam ettiği görüldü.





## Türkiye PMI verisi ağustosta 49.3'e geriledi

# Büyümede UMUT YOK

**T**ÜRKİYE sanayisinin nabzını artık **İstanbul Sanayi Odası** Türkiye PMI İmalat Sanayi verileri ölçecek. 30 ülkede bu hizmeti veren Markit Financial ile yaptığı işbirliğiyle dün **İSO** ilk kez PMI verilerini açıkladı. PMI sanayi firmalarında satın alma yöneticilerine yapılan anketle toparlanan bir veri. Bu veri sanayi üretimi için öncü gösterge. Öyle ki sanayi üretimi de Türkiye ekonomisinin büyüme verileri için en önemli ipuçlarını içeriyor.

PMI verisi 50'nin üzerinde olması o ülkede sanayide işlerin iyi gittiğini ve büyüme için olumlu sinyaller alındığını gösterirken 50'nin altındaki her veri olumsuz sinyaller veriyor. Ağustos Türkiye PMI Sanayi raporu sonuçlarına göre Türkiye'de PMI 49.3'e düştü. Temmuzda bu oran 50.1 idi. Bu hem ağustos sanayi üretimi verisinin düşük geleceğinin hem de üçüncü çeyrekte büyümede sıkıntı yaşanabileceğinin habercisi. İş birliğinin detayları **İSO**



**Başkanı Erdal Bahçivan** ile Markit Financial Information Services Direktörü Richard Willis'ın katıldığı toplantıyla paylaşıldı. Raporla göre anket verileri, ağustosta imalat sektörünün faaliyet koşullarında kötüleşme olduğuna işaret etti.

Rapora göre, yeni işlerdeki sıkıntılı dönem, firmaların son 6 yıl içinde ikinci kez işçi atmalarına yol açtı. İşbirliğiyle ayrıca **İSO** İstanbul PMI Raporu da açıklandı. İstanbul'da endeks 46.3 ile işlerin Türkiye'den daha kötü gittiğini ortaya koydu.

# İstanbul'un imalat sanayisi 'daraldı'

## EKONOMİ SERVİSİ

İstanbul imalat sanayi satın alma yöneticisi endeksi (PMI) ağustos ayında sektörde daralmaya işaret eden 48.5 değerini aldı. Sektörde üretim, yeni siparişler, ihracat, istihdam ve satın alma faaliyetleri daralmayı sürdürdü, buna karşılık daralma bir önceki aya kıyasla daha zayıf bir hızda gerçekleşti.

Markit tarafından **İstanbul Sanayi Odası** için hazırlanan ve ilk defa bu ay yayımlanmaya başlayan İstanbul PMI, temmuzda gördüğü 75 ayın, yani altı yıldan uzun bir sürenin, en düşük seviyesi olan 46.3'ten 48.5'e yükseldi. PMI bu yükselişe rağmen daralmaya işaret eden 50'nin altında kalmayı sürdürdü. Türkiye'nin en büyük kentinde imalat sektörünün nabzını 2006 başına kadar tutan endeksin tarihsel ortalama değeri 50.7 olurken, sene başından bu yana 50'nin altında seyrettiği görülüyor.

## Siparişlerde gerileme

İstanbul imalat sanayinin aldığı yeni siparişlere bakıldığında yıl başından bu yana süregelen daralmanın devam ettiği görülüyor. Yeni siparişler alt endeksi temmuzdaki 44.9 düzeyinden 48.8'e yükselmesine karşılık daralmanın sürdüğüne işaret etti. Şir-



ketler zayıf talep ve siyasi belirsizliğin siparişlerde baskı yarattığını belirtti.

Sektörün yeni ihracat siparişlerindeki daralma ise dokuzuncu ayına girerken, bir önceki ayki 48 düzeyinden 49.2'ye yükselen alt endeks daralmanın gücünü yitirdiğine işaret etti.

Siparişlerdeki gerilemeye paralel üretimdeki daralma da sekizinci ayına girdi. Buna karşılık temmuz ayında 44.1 değerini alarak son 76 ayın en sert daralmasını kaydeden üretim alt endeksi 47.8'e toparlanarak üretimdeki daralmanın hafiflediğine işaret etti.

Girdi fiyat enflasyonu mart ayından bu yana ilk defa güç kazanırken,

imalatçılar fiyat artışlarının hızlanmasında TL'nin değer kaybının etkili olduğunu belirtti. Fabrika çıkış fiyatları da girdi fiyatlarındaki artışa paralel mart ayından bu yana en hızlı yükselişi kaydetti.

## 'Erken bir gösterge'

**İstanbul Sanayi Odası**'nda (İSO) yapılan protokol imza toplantısında konuşan Markit'in ekonomi endekslerinden sorumlu direktörü Richard Willis, İstanbul'un Türkiye ekonomisinin yüzde 40'ını oluşturduğunu belirterek Türkiye'de imalat sanayinin

geneli hakkında erken bir gösterge olabileceğini belirtti.

Willis, "İstanbul Türkiye'de olan her şeyin erken bir göstergesi. Bu açıdan İstanbul PMI'ı Türkiye PMI'dan erken yayımlamayı İSO ile değerlendirdik" dedi.

Markit'in ilk defa tek bir kent için imalat sanayi endeksi derlediğine dikkat çeken Willis, "Dünya üzerinde pek az kent (ülkedeki) ekonominin bütününe yön verebiliyor. İstanbul bu nitelikteki az sayıda kentten biri. Ayrıca büyük de bir imalat sanayi var, bu açıdan bakıldığında dünya üzerindeki ender örneklerden" dedi.



## İSO, sanayinin nabzını artık PMI ile tutacak



**İSTANBUL Sanayi Odası (İSO)**, sektörün faaliyet koşullarının ölçülmesine yönelik aylık bazda en hızlı ve güvenilir öncü gösterge olan “Türkiye ve İstanbul PMI (Satınalma Yöneticileri Endeksi) İmalat Sanayi Raporları” için Markit ile işbirliği anlaşması imzaladı.

İşbirliği anlaşmasına ilişkin düzenlenen toplantıda konuşan **İSO** Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**, odanın, sanayi sektörünün faaliyet koşullarının ölçülmesine yönelik; en hızlı ve güvenilir bir öncü gösterge konusunda tarihi bir adım attığını söyledi. Bahçivan, bu araştırmayı **İSO** çatısı altında, 3 yıl boyunca, her ay “**İstanbul Sanayi Odası** Türkiye-PMI İmalat Sanayi Raporu” adıyla açıklayacakları bilgisini verdi.

Markit Direktörü Richard Willis, dünya genelinde 30 ülkede PMI hazırladıklarını söyledi. Türkiye PMI’sının 50.1’den 49.3’e düştüğünü dile getiren Willis, “Burada birilerinin iddia ettiği bir çökme yok. Avrupa da yavaşlıyor” diye konuştu.

### İSTANBUL TOPARLANIYOR

Toplantıda “**İSO** İstanbul PMI İmalat Sanayi Raporu” sonuçları da açıklandı. Temmuzda 75 ayın en düşük seviyesine inen PMI, ağustosta toparlanarak 48,5’e yükseldi ve faaliyet koşullarında mayıstan bu yana ölçülen en hafif kötüleşme olarak kaydedildi.



# Sanayi çarkları yavaşladı borsada satışlar hızlandı

**PIYASALAR** güne Çin'den gelen olumsuz haberlerle başladı. Çin'de açıklanan imalat sanayi satın alma yöneticileri endeksinin (PMI) son 3 yılın en düşük seviyesine inmesiy-

le başta Şanghay Borsası öncülüğünde Asya'da başlayan düşüş dalgası Avrupa ve ABD borsalarını da peşinden sürükledi. Önceki gün küresel dalgadan pozitif ayrılan

Borsa İstanbul ise bu kez söz konusu çalkantıdan nasibini aldı.

## DOLAR 2.92 LİRAYI AŞTI

Borsa'daki düşüşte Çin'deki olumsuz verilerin yanı sıra sanayi çarklarında yavaşlama işareti olarak değerlendirilen İstanbul imalat sanayi satın alma yöneticisi endeksinin (PMI) ağustos ayında sektörde daralmaya işaret etmesi de etkili oldu. Önceki gün 75 bin puan seviyesinin üzerinde kapanan BIST 100 endeksinde, dün sert düşüş yaşandı. Sabah seansında 74 bin puan seviyesinde tutunmaya çalışan endeks öğleden sonra artan satışlarla bu kez 73 bin puan seviyesinin altına geriledi. Endeks, günü yüzde 2.18 kayıpla 73.569 puandan tamamladı. Dün gün içinde 2.92 liranın üzerine çıkan dolar, serbest piyasada günü 2.9190, Euro ise 3.2840 liradan tamamladı.

## Büyüme için kötü sinyal

**İSTANBUL** imalat sanayi satın alma yöneticisi endeksi (PMI) ağustos ayında sektörde daralmaya işaret etti. Markit tarafından **İstanbul Sanayi Odası (İSO)** için hazırlanan ve ilk defa bu ay yayımlanmaya başlayan İstanbul PMI temmuzda gördüğü 75 ayın, yani altı yıldan uzun bir sürenin, en düşük seviyesi olan

46.3'ten 48.5'e yükseldi. PMI bu yükselişe rağmen daralmaya işaret eden 50'nin altında kalmayı sürdürdü.

İstanbul imalat sanayinin aldığı yeni siparişlere bakıldığında yıl başından bu yana süregelen daralmanın devam ettiği görülüyor. Şirketler zayıf talep ve siyasi belirsizliğin siparişlerde baskı yarattığını belirtti.





## ISO'nun verilerini Markit raporlayacak

**İSTANBUL Sanayi Odası (ISO)**, sektörün faaliyet koşullarının ölçülmesine yönelik aylık bazda en hızlı ve güvenilir öncü gösterge olan 'Türkiye ve İstanbul PMI (Satınalma Yöneticileri Endeksi) İmalat Sanayi Raporları' için Markit ile anlaştı. **ISO Başkanı Erdal Bahçivan**, odanın, sanayi sektörünün faaliyet koşullarının ölçülmesine yönelik en hızlı ve güvenilir bir öncü gösterge konusunda tarihi bir adım attığını söyledi. Bahçivan, Markit Economics ile birlikte 3 yıl boyunca her ay 'İstanbul Sanayi Odası Türkiye-PMI İmalat Sanayi Raporu' açıklayacaklarını söyledi. Bahçivan, ayrıca Türkiye'de ilk, dünyada ise sadece birkaç şehir için yapılan bir şehrin PMI'sını da açıklayacaklarını kaydetti. »EKONOMİ SERVİSİ



## Bahçivan: İstanbul sanayisi 1-2 aydır duraklama içinde

**İSO Başkanı Erdal**

**Bahçivan**, "İstanbul sanayisinin 1-2 aydır duraklama içinde olduğunu tahlil ediyor, görüyoruz. Bunu rakamlar da net olarak ortaya koyuyor." dedi.



Markit tarafından açıklanan rakamları değerlendiren **İSO Başkanı Erdal Bahçivan**, "Türkiye PMI'ı, Ağustos ayında 0,8 puan indi 49,3 oldu ve imalat sanayi faaliyet şartlarında bozulma sinyali verdi. İstanbul İmalat PMI verisi ise Ağustos'ta 48,5'e geldi ve İstanbul imalat sanayiinin faaliyet şartlarında bozulma hafif oldu." dedi.

Gazetecilerin, "Türkiye ve İstanbul'un durumu nereye gidiyor?" sorusunu da şöyle cevapladı: "Türkiye ve İstanbul 50 puan seviyesinin altında kaldı. İstanbul'da hafif bir toparlanma var ama yine de Türkiye'nin bir bant altında. Bunun kendi içinde birtakım yorumlarını yapacağız. Burada İSO için esas olan PMI rakamlarından kendi mutfağımızda yararlanmak, buna göre önerilerde bulunmaktır."

Bahçivan, ayrıca "İstanbul sanayisinin 1-2 aydır duraklama içinde olduğunu tahlil ediyor, görüyoruz. Bunu rakamlar da net olarak ortaya koyuyor." ifadelerini kullandı. Markit Direktörü Richard Willis de çalışmaları ile ilgili şu açıklamayı yaptı: "30 ülkede imalat sanayiinin yanında inşaat ve perakende sektörlerini de kapsamaya alıyoruz. Dünyada toplamda 22 bin yönetici ile anket yapıyor ve her ay 55 anket yayınlıyoruz. Rapor, Euro Bölgesi'nin durumu için de fikir verecek." **DHA**



# İmalatta daralma dönemi

İmalat sanayi satın alma yöneticisi endeksi Ağustos ayında 49.3'e gerileyerek sektörün yeniden daralma dönemine girdiğini gösterdi

**İ**stanbul Sanayi Odası (ISO) için Markit tarafından hazırlanan imalat satın alma yöneticisi endeksi (PMI) verilerine göre, yeni siparişlerdeki güçlü olmayan daralma sayesinde üretim bir önceki aya göre aynı kalırken, sektörün istihdamı altı yıldır ikinci defa düştü. Markit'ten yapılan açıklamaya göre, Türkiye İmalat PMI Temmuz ayındaki 50.1 düzeyinden yeniden 49.3 düzeyine gerileyen endeks, daralma anlamına gelen 50'nin altındaki değeri bu yıl altıncı kez almış oldu.

Sektörün aldığı yeni siparişler Ağustos'ta art arda sekizinci defa daralma kaydetti. Yeni siparişler alt endeksi Temmuz ayındaki 49.8 düzeyinden 49.6'ya inerek sipariş hacminde daralmanın zayıf da olsa sürdüğünü gösterdi. Markit açıklamasında, şirketlerin daralmada, Türkiye'de devam eden siyasi belirsizliğin, siparişler üzerinde baskı yaratmasının etki olduğunu belirttiklerine işaret edildi.

Türkiye PMI verilerine göre, ihracat siparişleri ise

liranın değer kaybetmesinin verdiği destekle zayıf da olsa artış gösterdi. Yeni ihracat siparişleri alt endeksi Temmuz ayındaki 47.7 düzeyinden Ağustos'ta 50.4'e yükseldi.

Sektörün üretimi ise birikmiş işlerdeki gerilemeye rağmen Ağustos'ta art arda ikinci defa yatay seyretti. Üretim alt endeksi Ağustos'ta 49.9 değerini alarak Temmuz ayıyla aynı düzeyde kaldı.

Sektör imalat kapasitesini yeni siparişlerdeki zayıf seyire göre ayarlamayı sürdürdü. İstihdam Haziran 2009'dan bu yana ikinci defa düşerken, girdi stokları da yedi ayın en sert düşüşünü yaşadı.

Girdi fiyatlarında ise, liradaki değer kaybının etkisiyle 18 ayın en hızlı artışı görüldü. Şirketler girdi fiyatlarındaki artışa paralel olarak fabrika çıkış fiyatlarını artırdı.

İmalat PMI istihdam, üretim, yeni siparişler, girdi stokları ve tedarikçilerin teslim süreleri alt endekslerinin ağırlıklandırılması yöntemiyle hesaplanıyor. **DHA**



## İSTANBUL'DA DARALMA ENDEKSİ: 48.5

İstanbul imalat sanayi satın alma yöneticisi endeksi (PMI) Ağustos ayında sektörde daralmaya işaret eden 48.5 değerini aldı. **ISO** için hazırlanan ve ilk defa bu ay yayımlanmaya başlayan İstanbul PMI Temmuz'da gördüğü altı yıldan uzun bir sürenin, en düşüğü olan 46.3'ten 48.5'e çıktı. Bu toparlanmaya karşın, daralmayı gösteren 50'nin altında kalmayı sürdürdü.

Sektörde üretim, siparişler, ihracat, istihdam ve satın almada daralma sürdü, daralma önceki aya göre daha zayıf gerçekleşti. İstanbul imalat sanayinin yeni siparişlere bakıldığında süregelen daralmanın devam ettiği görülüyor. Yeni siparişler alt endeksi Temmuz'daki 44.9 düzeyinden 48.8'e yükselmesine karşılık daralmanın sürdüğüne işaret etti. **DHA**



## PMI ENDEKSİ AÇIKLANDI

# Türkiye yavaşladı İstanbul hızlandı

**İMALAT** sanayi satın alma yöneticisi endeksi (PMI) Ağustos'ta 0.8 puanlık düşüşle 49.3'e gerileydi ve sektörün tekrar ılımlı bir daralmaya girdiğine işaret etti. Yeni siparişlerdeki güçlü olmayan daralma sayesinde üretim bir önceki aya kıyasla aynı kalırken, sektörün istihdamı



6 yıldır ikinci defa düşüş kaydetti. Sektörün aldığı yeni siparişler Ağustos'ta art arda sekizinci defa daraldı. Markit tarafından **İstanbul Sanayi Odası** için hazırlanan ve ilk defa bu ay yayımlanmaya başlayan İstanbul PMI da Ağustos'ta 46.3'ten 48.5'e yükseldi.





## Sanayide bozulma sinyali

**İSTANBUL Sanayi Odası** (İSO), sektörün faaliyet şartlarının ölçülmesine yönelik aylık bazda en hızlı ve güvenilir öncü gösterge olan **İstanbul Sanayi Odası** Türkiye ve İstanbul PMI (Satın Alma Yöneticileri Endeksi) İmalat Sanayi Raporları için Markit ile işbirliği anlaşması imzaladı. Bahçıvan: "PMI Türkiye ve İstanbul endeksleri, imalat sanayi ve genel ekonomik büyüme hakkında kaliteli, hızlı, taze ve güvenilir bilgi sunuyor." **İstanbul Sanayi Odası** Türkiye İmalat PMI'yi, Temmuz ayında 50,1 olarak gerçekleştikten sonra Ağustos ayında 0,8 puanlık düşüşle 49,3'e gerileyerek imalat sanayinde bozulma sinyali verdi. Temmuz'da 46,3 olarak gerçekleştikten sonra Ağustosta 48,5'e yükselen **İstanbul Sanayi Odası** İstanbul İmalat PMI'yi, İstanbul imalat sanayinin faaliyet şartlarında yaşanan bozulmanın kısmen hız kestiğini gösterdi. **İstanbul** / cihan

# Türk Lirası'nın etkisi dış siparişleri çoğalttı

Dünyada birçok ülkede piyasaları kontrol altında tutmak ve takip etmek maksatlı yapılan Satınalma Yöneticileri Endeksi (PMI) ilk kez **İstanbul Sanayi Odası (İSO)** öncülüğünde bir şehir için yapıldı. İstanbul ve Türkiye'nin nabzının tutulduğu raporda Ağustos ayı verilerinde Türk Lirası'nın etkisiyle ihracat siparişlerinde artışa geçildiği ortaya konuldu.

**İSO**, sektörün faaliyet koşullarının ölçülmesine yönelik aylık bazda gösterge olan "Türkiye ve İstanbul PMI (Satınalma Yöneticileri Endeksi) İmalat Sanayi Raporları" için Markit ile işbirliği anlaşması imzaladı. **İSO**'da işbirliği anlaşmasına ilişkin düzenlenen toplantıda konuşan **İSO** Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**, odanın, sanayi sektörünün faali-

yet koşullarının ölçülmesine yönelik; en hızlı ve güvenilir bir öncü gösterge konusunda tarihi bir adım attığını söyledi. Bahçivan, bundan sonra araştırmayı **İSO** çatısı altında, 3 yıl boyunca, her ay "**İstanbul Sanayi Odası Türkiye-PMI İmalat Sanayi Raporu**" adıyla açıklayacakları bilgisini verdi.

## KUR, ENFLASYONU BASKILADI

Sözkonusu araştırma verilerine göre döviz kurları ay boyunca enflasyon baskısının keskin bir şekilde ivme kazanmasına yol açtı. Rapora göre temmuz ayında 50,1 olarak ölçülen **İstanbul Sanayi Odası** Türkiye PMI, ağustosta 49,3'e düşerek Türk imalatçıların ticaret koşullarının genel anlamda kötüleştiğine işaret etti.

■ EKONOMİ SERVİSİ - İSTANBUL



## 'Yol gösterici olacak'

**İSO** olarak, global ölçekte ve karşılaştırılabilir niteliğe sahip PMI verilerini açıklamakla kalmayacaklarını dile getiren **İSO Başkanı Bahçivan**, bu verilerin değerlendirilmesi ve anlamlı bir veri seti olarak ekonomi dünyasının elinin altında bulunması için

de yol gösterici olacaklarını söyledi. Toplantıda Türkiye İmalat PMI anketi sonuçlarına ilişkin yazılı değerlendirmesi paylaşılan Markit Kıdemli Ekonomisti Trevor Balchin ise, TL'nin de etkisiyle Türkiye'de yeni ihracat imkanlarının küçük de olsa arttığını kaydetti.



# İSTANBUL'DA 2 AYDIR SANAYİDE ÇARKLAR DURDU



Kriz, imalat sanayiini durma noktasına getirdi. İSO, Satın Alma Yöneticileri Endeksi (PMI) verilerine göre daralma ağustosta da devam etti. İSO Başkanı Erdal Bahçivan, "İstanbul sanayisinin 1-2 aydır duraklama içinde olduğunu tahlil ediyor, görüyoruz. Bunu rakamlar da net olarak ortaya koyuyor." dedi.

ABDULKADİR CEMBEKLİ İSTANBUL

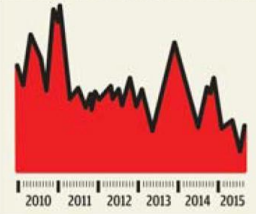
İstanbul Sanayi Odası (İSO), sektörün faaliyet koşullarının ölçülmesine yönelik gösterge olan Türkiye PMI (Satın Alma Yöneticileri Endeksi) İmalat Sanayii Raporu için Markit Financial Information Services ile işbirliği anlaşması imzaladı. Dünyanın 30'u aşkın ülkesinde PMI verilerini açıklayan Markit ile üç yıl için işbirliği yapan İSO, anlaşma kapsamında her ayın ilk günü "İstanbul Sanayi Odası, Türkiye PMI İmalat Sanayii Raporu verilerini açıklayacak. İşbirliği anlaşması sonrası Türkiye ve İstanbul PMI anketlerinin Ağustos 2015 ayı sonuçlarını açıklayan İSO Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan, "Türkiye İmalat PMI verisinin temmuz ayında 50,1 olarak gerçekleştiğinden sonra ağustosta 49,3'e gerileyerek imalat sanayii faaliyet koşullarında önceki

aya göre bir bozulma sinyali verdi. "İstanbul Sanayi Odası İstanbul İmalat PMI verisi ise, temmuz ayında 46,3 olarak gerçekleştiğinden sonra ağustosta 48,5'e yükseldi. İstanbul imalat sanayisinin faaliyet koşullarında yaşanan bozulma kısmen hız kesti." dedi.

Ağustos ayı dahil olmak üzere birbiri takip eden sekizinci ayda da İstanbul'da imalat üretiminin düşüş gösterdiğini belirten Bahçivan, "Mevcut düşüş trendi, Ocak 2008 ile Nisan 2009 arasında ölçülen seriden bu yana en uzun süreli düşüş olarak kayıtlara geçti. Gerilemenin kaynağı genel olarak alınan yeni siparişlerin azalması olurken, firmalar ayrıca siyasi istikrarsızlığa dikkat çekti. Bununla birlikte, son dönemde meydana gelen düşüş marttan bu yana gözlenen en yavaş düşüş oldu." diye konuştu. İstanbul'un sanayi sektörünün faaliyet koşullarında kö-



SANAYİDEKİ DARALMA ÜÇ AYIN EN YÜKSEK SEVİYESİNE ULAŞTI



Markit Financial Information Services tarafından İstanbul Sanayi Odası için hazırlanan ve ilk defa bu ay yayımlanmaya başlayan İstanbul PMI temmuzda görüldüğü 75 ayın, yani altı yıldan uzun bir sürenin, en düşük seviyesi olan 46,3'ten 48,5'e yükseldi. PMI bu yükselişe rağmen daralmaya işaret eden 50'nin altında kalmayı sürdürdü. GRAFİK: ZAMAN, ADNAN SARIKABAK

tüleşmenin ağustos ayında da sürdüğüne işaret eden bahçivan, "Anketten elde edilen ana faaliyet göstergelerinin tümü -fabrika çıkışları, yeni siparişler, ihracat, istihdam ve satın almalar- temmuz ayından bu yana düşüş gösterdi ancak tüm öğelerde bu düşüş daha küçük oranlarda gerçekleşti. Liranın değer kaybetmesi, firmaların girdi fiyatlarının ay boyunca yükselmesine yol açan ana faktör olarak rapor edildi. Ayrıca enflasyon son beş ay boyunca ilk kez ivme kazandı."

dedi. Raporla göre, temmuz ayında istikrar kazanma sinyalleri veren Türk imalat sanayii sektörü ağustos ayında yeniden daralmaya döndü. Ağustosta yeni siparişlerdeki gerileme iç piyasadan kaynaklanırken ihracat, zayıflayan Türk Lirası'nın katkısıyla hız kazandı. Bununla birlikte yeni ihracat imkânları çok küçük oranlı bir artış gösterdi. Hem yeni işler hem de üretim 2015 boyunca henüz hiçbir ayda büyüme gösteremedi. İş koşullarındaki zayıf tablonun yanı sıra ağustosta

istihdam da hafif bir düşüş gösterdi. Ayrıca, imalatçılar son 1,5 yıllık dönem boyunca girdi fiyatlarında en güçlü enflasyonist baskıyla karşılaştı. Türk imalatçılar tarafından alınan yeni siparişler ağustos ayında üst üste sekizinci kez düşüş gösterirken şirketler durgun piyasa koşullarına ve süregelen siyasal belirsizliğe dikkat çekti. Buna rağmen, düşüş hızı temmuzda ölçülen marjinal hızı nazaran pek değişiklik göstermedi ve 2015 yılının ilki yansına göre daha zayıf seyretti.